

ŽIEDADULKĖS – NATŪRALUS EKOLOGIŠKŲ, BIOLOGIŠKAI AKTYVIŲ AUGANČIO PARŠELIO MEDŽIAGŲ ŠALTINIS

Judita Žymantienė

Lietuvos veterinarijos akademija Fiziologijos ir patologijos katedra

Lithuanian veterinary academy Dept. Physiology and pathology

Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas; tel. 36 32 04; el. paštas:juditaz@lva.lt

Santrauka. Gyvūnų sveikatingumas, kokybiška produkcija, saugūs maisto produktai priklauso nuo racionų pilnavertiškumo ir sudėties. Europos Sąjungos šalyse ir valstybėse narėse įvairių gyvūnų racionai nuolat papildomi, sintetinės kilmės arba natūraliais pašariniais priedais. Iš apiterapinių produktų plačiausiai tyrinėtos žiedadulkės – natūralus ir ekologiškai švarus produktas, pasižymintis įvairiapusiu biologiniu poveikiu atskiroms organizmo sistemoms. Jų sudėtyje yra labai daug veikliųjų medžiagų, kurios koreguoja hemopoezę, aktyvina metabolizmą, stiprina imuninę galią, praturtina racioną mineralinėmis medžiagomis, baltymais, fermentais, vitaminais, pasižymi bakteriocidinėmis savybėmis, reguliuoja virškinimo procesus, padeda organizmui įveikti neigiamus aplinkos veiksnius. Eksperimento metu nustatyta, kokią įtaką žiedadulkės turėjo paršelių žinduoklių eritrocitų skaičiui, hemoglobino koncentracijai, deguoninei kraujo talpai, eritrocitų spalviniam koeficientui, absoliučiam-bendram ir specifiniam–realiam deguonies suvartojimui, pagrindinės medžiagų apykaitos intensyvumui ir augimui. Žiedadulkės – ypač ekologiškas bičių produktų junginys – gali būti vartojamos per os pačiu kritiškiausiu paršelių žinduoklių laikotarpiu po gimimo, t. y. 2-28 dieną. Jos padeda jauniklių organizmui prisitaikyti prie aplinkos veiksnių, stimuliuoja eritropoezę. Paršelių, gavusių žiedadulkių, kraujyje 14 gyvenimo dieną buvo 10,2 %, eritrocitų daugiau, lyginant su kontroline grupe, o 28 dieną 2,9 % daugiau hemoglobino. Be to, tiriamojoje grupėje 28 dieną buvo 3,2 % didesnė deguoninė kraujo talpa, o eritrocitų spalvinis koeficientas 5,8 % aukštesnis, lyginant su kontroline grupe. Nuo 2 iki 14 dienos paršelių organizmas, veikiamas žiedadulkių, realiai deguonies suvartojo 17,6-18,9 % mažiau. Šilumos kiekis pagrindinėms gyvybinėms organizmo funkcijoms palaikyti tiriamojoje grupėje iki 14 dienos sumažėjo 5,0 %, o iki 28 dienos – 12,2 %. Žiedadulkės aktyvino paršelių žinduoklių organizmo oksidacinius procesus ir papildė jį būtiniausiais kraujo gamybai reikalingais mikroelementais. Norint užtikrinti paršelių žinduoklių optimalias sveikatingumo sąlygas, nuo 2 iki 28 dienos galima duoti natūralias ir ekologiškai švarias žiedadulkes vietoje šiuo metu naudojamų sintetinių vaistų ar pašarinių priedų. Nuo 2 iki 14 dienos žiedadulkių paršeliui žinduokliui rekomenduojama oraliai duoti po 1 tabletę kas antra diena, o nuo 14 iki 28 dienos po 2 tabletes kas trečia diena.

Raktažodžiai: paršeliai žinduokliai, bičių produktai, žiedadulkės, ekologinis šaltinis, kraujas, deguoninė kraujo talpa, realus ir absoliutus deguonies suvartojimas, eritrocitai, hemoglobinas, pagrindinė medžiagų apykaita.